

ТРИ ЦЕНТИ

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТИ

ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. "Свобода": ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Консул: ВЕрген 4-1016

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

МАЙНЕРИ ПОКИНУЛИ РОБОТУ; ЛУІСА КЛИЧУТЬ ДО СУДУ

Страйк вуглекопів м'якого вугілля в цілому краю розпочався в півночі з 20 на 21 листопада, коли при рішучій зміні майже половина вуглекопів покинула працю згідно з дорученням президента майнерської юнії Джана Л. Луїса. Друга половина покинула працю при ранній зміні. Разом яких 400,000 майнерів покинули роботу в переконанні, що „Луїс знає, що робить“.

За вказівками президента Трумана департамент справедливості жадає від окружного федерального суду у Вашингтоні покликати Луїса на суд за те, що він непослухав судовського наказу і не відкликав страйку. Луїс має відповісти за погрозу суду. Луїс рахує на свою популярність серед майнерів і на солідарність усіх робітників, які завжди протиставляють наказам суду стримати страйк. Головні різних робітничих організацій вказують, що вони стануть за Луїса, а тоді розпочнеться затяжна боротьба уряду з робітничими юніями за владу.

СЮ І АФП проти судового наказу.

Вчасі конвенції Конгресу Промислових Організацій, що саме відбувається в Атлантик Сіті, делегати прийняли поправку до резолюції з осудом видавання судових наказів в робітничих справах, а це окремо сказано в резолюції, що „ми осуджуємо крок, зроблений урядом проти Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, бо це є поломання закону Норриса-Ла Гарді“. Вільям Грін, президент Американської Федерації Праці, видав заяву, в якій сказано, що поведінка в справі майнерської юнії „впредставляє насильство і загрозу карі з боку уряду“.

Страйк загрожувє паралізом цілому промислові.

Цілої шкоди, яку принесе країні страйк вуглекопів можна збагнути досі, бо ще нема вістей, як далеко він поширився. На підставі частинного виходу майнерів ще перед 21 листопадом обраховують, що за два дні продукція вугілля втратила 1,325,000 тон. На цій підставі передбачують, що страйк в зимовий порі може спаралізувати всю американську промисловість, яка уживає вугілля для втримування фабрик в русі.

Втрати майнерів.

Загально майнери розуміють, що цей страйк принесе їм втрату заробітків, однак вони не важуться йти проти дотеперішньої практики і продовжати працю, коли їм Луїс не скаже. Деякі стоять вже заявивши, що не будуть виплачувати допомоги на час безробіття, а інші ждуть на рішення судів у цій справі. У Пенсильвенії вже перед тим не виплачували компенсації вчасі страйку проти уряду.

ВЛЮДНИКИ ПОБИЛИСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКВІ.

До української православної церкви при четвертій вулиці в Нью Йорку, де парохом є Преосв. Богдан Шпилька, закрився ранком в середу два злодії. Один з них, а це Джозеф Дж. Гол, побачивши, що це церква, не хотів її огорблювати і так заявив своєму спільникові, Роналдові Фицерові, який його туди спровадив. Коли Фишер кинув собі з Гола, що він забобоний, Гол кинувся на Фишера і розбив йому голову. Опісля закликав поліцію, яка обох арештувала.

ПОСТРЕЛЕНІ ДЕЛЕГАТИ СОВЕТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Вчасі грабункового нападу на крамницю з делікатесами в Нью Йорку під ч. 36 при Вест 36 вулиці негайно після півночі в четвер 21 листопада ввійшли припадково до крамниці два делегати Советської України, які беруть участь в нарадах Асамблеї Об'єднаних Держав. Злодії, мабуть думаючи, що це делікативи, почали стріляти до делегатів. Вони ранили одного з них, а це Григора Стадника, а другий, А. Д. Зена, вийшов без шкоди. Злодії втекли, забравши з крамниці \$150. Директор ньюйорської поліції обіцяє поробити всі старання, щоб приловити напасників. Свідок стрілянини був крамничний помічник Джозеф Бранвспігел.

ВІЙСЬКОВИЙ ДЕЗЕРТИР ПОПОВНИВ 250 ГРАБУНКІВ.

Джейкоб Карлат, у віці 23 літ, родом з Голийок, вистій Масучусетс, попав до тюрми в місцевості Блумфілд, у вистій Нью Джерсі, приловлений на грабунковому нападі. Вчасі слідства виявилось, що це є дезертир з війська, який перед двома роками почав своє „ремесло“. За 9 місяців, як самий признає, він перавів 250-300 грабункових нападів і „заробив“ о-коло \$300,000. Поліція не вірить, щоб Карлат міг довершити тільки розбоїв в такім короткім часі.

ШЕ ОДИН НАЙШВИДШИЙ ЛІТАК.

Департамент Флоти оприлюднює, що найновіший самостійний літак, порушуваний пружиною, летить зі швидкістю понад 500 миль на годину. Його назва ХУ-1. Він має вигляд літаючої бомби.

Ніяка держава не сміє накидати свої системи іншій — пригадує Айзенгавер

„Коли наша американська демократія показалася доцільною, не зважаючи на різницю раси, релігії, походження і різних цілей поодиноких груп, то певно що вона зможе бути придатною для праці між державами, які мають різні системи правління, очевидно, що лише тоді, коли між ними буде панувати взаємна пошана і порозуміння“ — таку засаду пригадав генерал Девіт Д. Айзенгавер у промові до конвенції Конгресу Промислових Організацій в Атлантик Сіті. Опісля додав ще від себе, не читаючи із рукопису: „Одиноку примусову засаду — а вона дуже важка — я вважаю такою, щоб жаден край не накидав свої системи другому краю силою або погрозою“.

ЧЕСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА УМОВА І СОВЕТСЬКІ ВПЛИВИ.

На підставі свіжо заключеної торговельної угоди між Чехословаччиною і Злученими Державами обі країни признають собі права найбільше запризвичаєних націй, як це оприлюднює департаменту стейту. Це перший випадок, що якась країна з советської орбіти станула по стороні засад, які Злучені Держави хочуть предложити на майбутній Світовій Торговельній Конференції. Зогляду на таку угоду Чехословаччина не буде могла признати Советам ніяких спеціальних привилегій в торговельних зносинах. Дипломатичні кола вважають цю угоду за далеко йдучий крок в боротьбі між Сходом і Заходом.

САМІ ПРИСУДИ НЕ ВІДСТРАШУЮТЬ ВІД ВІЙНИ.

Накладання присудів на воєнних злочинців, так як це сталося з нацистськими провідниками в Нюрнбергу, не покінчить воєн. До цього треба ще особистої відповідальності одиниць за політику краю — таку думку висловив на обіді Товариства Закордонної Політики у Філадельфії бувший американський суддя на шрибсезькій процесі Франсис Билл. Він говорив на тему кодифікації міжнародного права і заявив, що вона тепер щойно в початках.

Ще тільки два спірні пункти в справі Триєсту

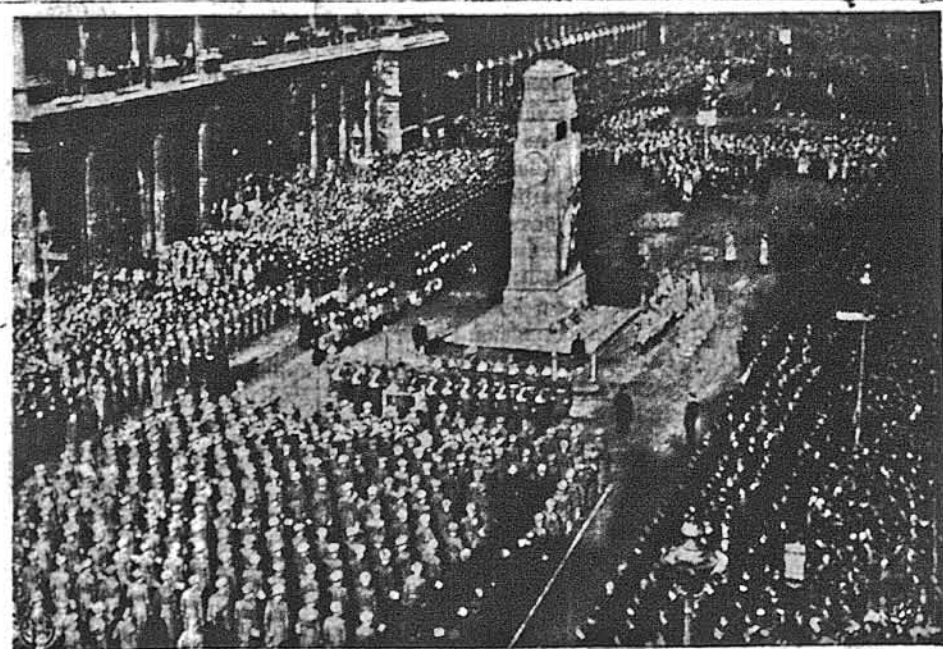
Рада закордонних міністрів Чотирьох Потуг на своєму засіданні дня 20-го листопада вирішила всі за винятком двох пунктів статуту вільної міжнародної території Триєсту та її управління. Советський представник Молотов в більшості погодився на пропозиції західних союзників а зі свого боку обстоює ще тільки дві справи: визначення точного речення, коли мають бути відкликані з Триєсту окупаційні війська та створення в Треєсті окремої зони та окремої поведінки з югославянами. На засіданні Рада не зважала на вступні безпосередні розмови в цій справі між Італією і Югославією та намагається розв'язати цю проблему згідно зі своїм власним планом. Теж не заторкувало проблеми мирового договору з Німеччиною, як справа жалітиме аж будуть остаточно вирішені договори ухвалені вже Мировою Конференцією. В Нью Йорку перебуває вже заступник американського військового губернатора Німеччини, ген. Л. Д. Клей, щоб разом зі секретарем стейту Бирном взяти участь в нарадах Великої Чотирьох в справі договору з Німеччиною. На пресовій конференції в головній квартирі Ради закордонних міністрів ген. Клей заявив, що случний американська і британська окупаційні зони Німеччини протягом трьох років досягнуть економічної самовистарчалності.

СПРАВА ВІЙНИ І МИРА НА ЗАГАЛЬНОМУ ЗІБРАНІ О.Д.

Предметом нарад Комітету Загального Зібрання О.Д. до справ політики і безпеки дня 20-го листопада була одна з найважливіших справ, іменно справа подання точних інформацій про кількість та розташування поодиноких армій в світі. З великими промовами виступили представники Советського Союзу (міністер Молотов), Злучені Держави (сенатор Конеллі) та Великої Британії (сер Александер Калоген). Молотов погодився на велику частину американських пропозицій в цій справі, головне на те, щоб подати дані про кількість та розташування військ не тільки в невоєнних, але теж у воєнних (окупованих) країнах. Він пропонував, щоб Рада Берпекі звернулася з відповідним домаганням в цій справі до поодиноких країн та щоби ці країни найпізніше один місяць після того звернення подали точні дані про свої армії на чужих, ворожих і невоєнних територіях, беручи за базу день 1-го листопада. Подібні пропозиції виступив Молотов теж відносно воєнно-морських і повітряних збройних сил на чужих територіях. Сенатор Конеллі, відповідаючи Молотову, гостро критикував советську політику під цим оглядом від закінчення війни. Британський представник обмежився тільки да загальних фраз, залишаючи точне навітлення британської точки зору на цю справу міністеру закордонних справ Бетину, що мав промовляти в згаданому комітеті дня 21-го листопада.

О.Д. ПРИЙНЯЛИ РЕЗОЛЮЦІЮ ПРО СВОБОДУ ПРЕСИ І СЛОВА.

Соціальний, гуманітарний і культурний комітет Загального Зібрання О.Д. на своєму засіданні дня 20-го листопада прийняв одноголосно фліппінську резолюцію, щоби до кінця 1947 р. скликати конференцію в справі світової свободи інформації, яка охоплювала б пресу, радіо, кіно і т. п. Свобода інформації мала б причинитися до встановлення та закріплення мира. Метою конференції буде встановити „права, обов'язки та практику“, охоплені поняттям свободи інформації. Резолюцію про скликання конференції прийнято одноголосно, але Советський Союз, Україна, Білорусь, Чехословаччина, Венесуєла, Індія та Південно-Африканська Унія здержались від голосування.

ПОМ'ЯНУЛИ ТИХ, ШО ВИДАЛИ СВОЄ ЖИТТЯ У ДВОХ ОСТАННІХ СВІТОВИХ ВІЙНАХ. — Ця картина представляє Гвайтго, Лондон, де зібралась була в „День Примиря“ величезна маса людей, щоби своєю присутністю віддати пошану британським воєнкам, поляглим в останніх двох світових війнах. Король Джордж і принцеса Елізабет положили вінки перед пам'ятником в честь поляглих.

КОМУНІСТИ ПЕРЕМАГАЮТЬ У „ВИБОРАХ“ В РУМУНІЇ

Тимчасове обчислення голосів з частини виборчих округ в Румунії виказує виразно перемогу комуністів. Офіційне обчислення вислідів „виборів“ в 20 на всіх 59 округ дало вже комуністам 60 до 70% більшості в порівнанні з усіми голосами з цілої країни. Як відомо, уряди Злучених Держав і Великої Британії протестували проти виборчої практики комуністичного румунського уряду, називаючи її недемократичною. Румунське міністерство внутрішніх справ повідомило, що підчас виборів шість осіб було вбитих та багато ранених.

ЮГОСЛАВСЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

З Риму повідомляють про безпосередню можливість італійсько-югославських переговорів в справі Триєсту. В самій Італії не має однозгідності думок під цим оглядом і уряд мав цю справу обговорювати на засіданні 21-го листопада. Проте в справі переговорів вже зроблено перший крок, доручивши італійському амбасадорові в Америці навести контакт з югославською делегацією та прохати конкретних югославських пропозицій, на базі яких мали б відбуватися переговори.

ПЕРЕД СЕСІЄЮ ФРАНЦУЗЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ.

Дня 28-го листопада почнеться перша сесія нового французького парламенту, вибраного на підставі нової конституції та в якому комуністична партія має більшість. Між поодинокими партіями продовжуються інтензивні переговори спільного фронту. Одним з перших предметів нарад нового парламенту буде бюджет країни на перші три місяці 1947 року, заявив міністер фінансів Роберт Шуман.

ЮГОСЛАВСЬКО-ГРЕЦЬКІ „ВЗАЄМИНИ“.

В відповідь на пресові обвинувачення, що Югославія є базою комуністичних банд, які нападають на північну Грецію, речник югославського міністерства закордонних справ назвав ці обвинувачення наклепами та заявив, що вони унеможливають наладнання будьяких взаємин з теперішнім грецьким урядом. Він заперечив, грецькі твердження та заявив, що Югославія не дає жодної допомоги грецьким партизанам. Югославський представник не забув при цьому накиннути на американських, англійських та французьких „капіталістів“.

АНГЛІЯ БУДЕ ДОМАГАТИСЯ ВІДШКОДОВАННЯ ВІД АЛЬБАНІЇ.

Йдучи за прикладом Злучених Держав, які зажадали повного відшкодування від Югославії за збиті літаки, британський уряд розглядає тепер справу домагання такого ж відшкодування від Альбанії за пошкодження від мін на водах довкруги острова Корфу британських кораблів, при чому кількадесят осіб понесли смерть. Свої домагання відшкодування Англія поставить правдоподібно безпосередньо і не через Об'єднані Держави.

БОЛЬШЕВИКАМ НЕ ПОДОБАЄТЬСЯ АМЕРИКАН- СЬКА ПОЛІТИКА.

Московський орган советської армії „Красная Звезда“ виступив з гострою критикою американської політики на Середньому і Близькому Сході. Навязуючи до повідомлень про будову американцями аеродромів в Туреччині, газета розписується про „долярову пенетрацію“, яка явно перемінюється в „імперіалістичні військові бази“.

ЗЛОДІЇ І ПАРАЗИТИ В СОВЕТАХ.

Московська преса знова заповнена повідомленнями про „злочинів і паразитів“ в советському господарстві, інституціях, кооперативах і т. д. На них звальюється вину за неуспіхи у виконванні нової п'ятирічки та за господарську кризу в країні. Взивається до нової чистки.

АРЕШТУВАЛИ САБОТАЖНИКІВ В НІМЕЧЧИНІ.

З Франкфурту повідомляють, що американські військові власті заарештували серед драматичних обставин шайку зложену з 12 молодих нацистів, яка виконала три бомбові замах на американські військові будинки в Штутгарті та приготувалася до дальшого саботажу. В приміщенні шайки знайдено зброю та розривні матеріали.

„СПІЛЬНА ФІЛОСОФІЯ“ ОБЕДНАНИХ ДЕРЖАВ.

Дня 20-го листопада почалася в Парижі перша пленарна сесія т. зв. Виховної, Наукової і Культурної Організації Об'єднаних Держав (ЮНЕСКО — UNITED NATION EDUCATIONAL SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION). Совети відмовилися від участі в праці цієї організації. Її секретар д-р Джулієн Гокслі на першій сесії звизав Советів до співпраці з метою створити „спільну філософію“ між марксистським Советським Союзом та капіталістичними західними демократіями.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
Ha рік	\$7.00	One year	\$7.00
Ha рік	\$3.75	Six months	\$3.75
Ha рік	\$2.00	Three months	\$2.00
Ha рік (з Англією та Ірландією):		Foreign and Jersey City Rates:	
Ha рік	\$10.00	One year	\$10.00
Ha рік	\$5.25	Six months	\$5.25
Ha рік	\$2.75	Three months	\$2.75
"Число з суботи (з англійською частинною):"		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
Ha рік	\$2.50	One year	\$2.50
Ha рік	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОТИ ФАШИСТСЬКИХ МЕТОДІВ

Хочемо далі вдержати в Америці наш спосіб життя, або, як то кажуть, хочемо далі жити „по американськи“, себто вільно. Хочемо вільно думати, говорити і писати. Хочемо вільно вірувати. Хочемо вільно вести наші підприємства. Хочемо теж і вільно працювати, добиваючись щораз справдливіших і кращих життєвих умов.

Цьому нашому бажанню стоять на перешкоді ті, що бажали б наші свободи вкорочувати, а тим самим над нами панувати, нам диктувати. Є ними в першу чергу ці багаті-капіталісти, що хотіли б нам при допомозі монополій чи тростів диктувати ціни на продукти та працю і так багатіти та ще вживати набутого таким способом гроша на те, щоб корумпувати ціле наше життя, зокрема політичне. Знов контролювати в такий спосіб наше господарське і політичне життя це ніщо інше, а тільки намагатись вкорочувати наші політичні свободи і свободу підприємства у господарській діяльності. Це те, на чому Мусоліні опер свою корпоративну державу; це ті, що помагають здійснювати Гітлерові нацистську філософію.

Не зважаючи на страшні лиха, які принесли світові фашизм і нацизм, не перевелись в Америці ще такі багаті, яких ці нещастя навчили б чогось путнього. Вони далі хотіли б задля зисків диктувати, що продавати, де і скільки, та як і де продавати, щоб таким чином вдержувати ціни можливо на найвищому шаблі. Так треба розуміти довгу боротьбу уряду і конгресу з різними тютюневими, нафтовими, залізничними, алюмінієвими та іншими трестами, з Морганами, Мелонами і т. п. Річі це загально відомі, хоч останніми роками не такі вже голосні. Зате голосно стає тепер щораз більше боротьба з комуністичними впливами і таким фашизмом зліва, який добачують у диктатурах деяких юнінних босів.

Фашизм зліва є злучений з робітничими справами, а властиво з робітничими юніями. Очевидно, тут не іде про робітничтво як загал, ні-про-юні, ні право робітника виходити на страйк. Тут іде про юнінних босів, як у трестах і монополіях іде про магнатів-капіталістів. Іде про тих, що хочуть приказувати, диктувати, ставлячи себе вище суспільства і загального добра, вище державної влади. Таке босівство є так само небезпечне, як і босівство промислових магнатів та банкірів. З такого босівства зростається фашистська диктатура, що згодом хапає за владу в цілій державі й заводять пекло, подібне до цього, що ще є й досі в СРСР. Так починають тепер м'ядити теж і на поступки Джона Л. Луїса, голови Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, вважаючи його властивим спричинником майнерського страйку, і конфлікту з державною владою. Тут уже не іде про те, яка має бути підвишка за працю, чи як вдовольнити інші майнерські домагання, що є слушні, але головово за те, чи є допускає такі методи, яких вживає Луїс, а які диктаторські й подобають на фашистські.

СИКОФАНТИ

Вивівши війну цілому світові проти теперішнього суспільного ладу, комуно-большевики і ними платні агенти вважають своїм обов'язком нищити не лише держави й уряди, але теж поодинокі установи і приватні одиниці, які не пишуться на їх програму й поведінку. Ця війна, як звісно, наказує большевикам вживати всяких засобів, які їм попадуть під руку. Одним з таких засобів є точно слідити за кожною вартісною одиницею й робити на неї фальшиві доноси до властей, щоб серед замішання припинити діяльність таких одиниць, або знищити їх життя при допомозі цієї влади, яку вони самі хочуть при нагоді силою усунути.

Ми вже не раз згадували про такі книжки, як „Under Cover“ або такі видавничі, як сумної пам'яті „The Hom“. Наскільки большевики поставили собі в програму робити доноси і переводити прилюдні нагінки при допомозі радів, летючок, або навіть і газет на поодинокі американців українського роду і то во ім'я американського патріотизму, отже ніби то в ім'я цієї буржуазної Америки, котрої демократичний лад вони за всяку ціну хочуть знищити. Найдодільнішою зброєю проти американців українського роду, а то й проти національно думуючих українців був у руках большевиків закид антисемітизму. Комуно-большевики намагаються конечно кинути проти українського визвольного руху жидівські організації і поодиноких жидів навіть за спроби української преси пригадати з української недавньої минушини факти, як українські провідні люди й організації дружилися з жидівськими провідниками і разом з ними боролися проти спільного ворога-гнобителя. Навіть у таких виясненнях большевики хочуть вхопитися якого небути слова, щоб його на свій лад перекабати і надати йому таке значення, яке служить їхнім цілям.

Такий спосіб безупинного юдження і злочинних доносів та напастей звисний був у старинних греків під іменем сикофантії, а донощиків, сикофантів, просто ставили поза скобки громадянства.

Інтересне, що проти таких сикофантів в іншій ролі виступив теж вашингтонський кореспондент газети Нью Йорк Таймс, Артур Крок у виданні з 15 листопада 1946, обговорюючи конфлікт Американського Жидівського Конгресу з ньюйорською газетою „Дейлі Нюз“. Видавці цього образкового щоденника зголосили апікацію на ведення радіо-станції до Федеральної Комунікаційної Комісії. Проти Дейлі Нюз виїшли з обжалуванням провідники Американського Жидівського Конгресу з закидами, що ця газета є антисемітська. На „доказ“ навели 25 статей і новинок, друкованих в згаданім щоденнику впродовж вісім років. Видавці щоденника Дейлі Нюз вказували нестійність таких закидів, доводячи, що їм вільно робити всякі завваги на поведінку різних осіб чи організацій і вони лише користуються з права вільного слова, признаного кожному громадянину Америки на підставі конституції.

Цей аргумент підхопив кореспондент Нью Йорк Таймсу і доводить, що домагання Американського Жидівського Конгресу, щоб не дати газеті Дейлі Нюз дозволу на ведення радіо-станції, не є оправдане. Про це, чи газета є стороннича в один або в другий бік, мають рішати самі читачі, а не уряд, чи якась урядова агенція. Може хтось робити зажадання до уряду на когось, але уряд має самий рішати, чи зажадання оправдані, чи ні. У випадку зажадання Американського Жидівського Конгресу урядова агенція поступила неправильно, що кликала видавців газети Дейлі Нюз на переслухання і то ще кількома наворотами. Таку поведінку називає кореспондент Таймса неконституційною. Крок твердить, що давніше вносили інші видавці газет апікації за дозвол на радіо години і не мали обов'язку боронитися проти подібних закидів. „Комісія і її екзаміратори передше не заряджували переслухання ніколи, як якась організація пробувала спинити дозвол якійсь газеті за її редакційну політику чи за якісь новинки“, твердить кореспондент Таймса. Крок каже, що „обвинувачення того роду, навіть, як би були правдиві, не мають правової підстави. Злобні донощики і конкуренти газети Дейлі Нюз годуються окружками, купленими на чорнім ринку права. А федеральна комісія вступила на дорогу поступовання, яка є простим насиллям над свободою преси“.

Іншими словами це значить: Газеті вільно висловлювати критику вільно на поведінку одного чи другого чоловіка чи другої організації, але з цього не виходить, щоб хтось домагався кари на газету за таку її поведінку. Коли ж уряд прихилився до якоїсь скарги на газету за її писання, яке не противиться праву ні законів, тоді самий уряд ломить конституційні постанови про свободу слова.

Оце становище кореспондента газети Артура Крока і самої редакції Нью Йорк Таймса заслуговує на особливий увагу тому, що загально звисним є, що видавці Таймса це американці жидівського походження. Це вони виступили проти головної жидівської організації, Американського Жидівського Конгресу, коли ця організація зробила спробу припинити газетну критику і не допустити до поширення праці видавництва.

Цей поступок це зразок правдивого американського наставлення, яке повинні обороняти всі громадяни і прихильники американської системи.

Микола Чубатий.

РОЗДВОЄННЯ ФРАНЦІЇ

Продовж одного року французьке населення було аж три рази кликане голосувати та виводити свою волю про майбутнє Франції, розбитої нацистською Німеччиною в часі другої світової війни. І три рази французькі з невеликими відхиленнями виявили таке саме політичне обличчя: половина французів склоняється до крайних течій комунізму та лівого соціалізму, друга половина бажала б видіти свою батьківщину країною опертою на тисячлітній традиції французького народу.

Вчасі першого голосування до законодавчих тіл, з комуністами на велике диво йшли також радикали, партія, що мимомової назви „партія радикально-соціалістичної“ не є ані радикальною ані соціалістичною, тільки партією ліберально-буржуазії з доволі противірливим наставленням. Мабуть це останнє наблизилось до комуністів та принесло їм виборчу катастрофу. Натомість популярні республіканці, католицька партія генерала де Голля, хоч немає у своїй назві ніяк радикальних ані соціалістичних, наділі під суспільним оглядом є партією доволі радикальною та склонною до соціалізації багатьох ділянок економічного життя.

В той спосіб показується, що у Франції нині є дві поважні групи, що рішають про політичне верховодство, а навіть про майбутнє цієї країни: комуністи та католицькі республіканці. Замітне, що лінія поділу, французів не переведена тільки на соціально-економічній основі, але також по лінії ідеологічній. По однім боці стоїть світ матеріалізму, по другім світ удохвленого Франції. Іншими словами у сьогодиншій Франції стоять проти себе два поважні табори, до яких всі другі політичні групи розтоплюються в однім чи другім таборі. Всемогуті колись у Франції радикальні соціалісти, що часто давали Франції президента та прем'єра, впали до ролі слабкої партії в порівнянні з їх передвоєнним значенням.

Соціал-демократи, що колись постійно суперечали з радикалами, щораз більше тепер як раз прибіг і крикнув до роти: — Чого стоїте? — Стріляйте! Кільканадцять ручниць випалило. Виговський захитався, кров бризнула йому з грудей: — Остапа мій, Олесью моя!... крикнув і грав на землю. Три кулі устряли йому в груди — а два козаки, що стояли в збірці прискочили до його дарма, що стояв побіч Маховського... Гетьман лежав в крові, побачивши над собою козаків, усміхнувся і прошептав: — Козаки, спасайте Україну! Сірко прийде, виберіть Дорошенка... і застиг йому голос на тім слові... Над душою Нації залопотіла Обида, чорними крилами.

Вже перед війною у Франції давалися чути голоси, що кликали до направи публічного життя. Були це переважно представники католицької Франції, що не виділи ідеалу країни в її кривавій революції, але в її світлій історії лікарських часів, що дали Франції почесну назву „Першої Дочки Церкви“. Ідеалом для них була Франція Людовика XIV., коли то французька культура заливала цілу Європу а французька держава диктувала порядок для цілої Європи; Німеччина лежала під її стопами знищена на основ Тридцятилітньої Війни. Це була ця друга Франція, що дозрівала від десятиків літ, однак при технічній парламентарній виборів передвоєнної Франції не могла зискати більшості. В передвоєнній Франції для прикладу не мали права голосування жінки, які у Франції становлять елемент побожний та куди більше статочний від чоловіків.

Націстична окупація Франції показала також моральну убогість політичного проводу Третьої Республіки. Важкий обов'язок ратувати Францію взяв на себе цей табор традиціоналістів, що мали вироблене глибоке почуття національної гордості Франції. Католик генерал Де Голь перебирає на себе провід опору проти нацистичної окупації та вибивається на провідника нової Франції.

Поважну частину в опорі проти німців брали також комуністи не так з патріотизму, як радше, щоб понести й тут пошар соціальної революції. Ще на початку війни провідник французьких комуністів Торез зрадив свою батьківщину та дезертирувавши з армії втік до Москви. Подібно як американські комуністи, так само французькі, змінили негайно свою політику, коли нацисти наїхали на комуністичну Росію. Комуністи біля католиків астулюють в ряди противників французького підпілля і це саме відізнало їх популярність.

Нині Франція смертельно розбита на два табори і мимовільно насувається питання: що буде далі? Продовж переходового періоду католики були привнесені йти з комуністами в один державний в'яз, то чи схотять вони тягнути той в'яз разом далі, чи може розійдуться?

Хоч комуністи виїшли з виборів у Франції найсильнішою партією, однак їх партнер соціалісти виїшли серйозно ослаблені. Тому й ті дві партії взяті разом не мають більшості в палаті послів; вони не в силі ані вибрати президента держави, ані утворити уряд. Однак й католицькі народні республіканці не в силі навіть при допомозі других менших партій правити утворити уряд, бо з крайною правіцею та з безбожницькими радикалами важко було б їм йти разом. З першими народним республіканам не по дорозі через свої ліві соціальні погляди, з другими через їх релігійний світогляд.

Коротко, Франція роздвоєна внутрі і на довгий час не буде в силі вести якоїсь політики з виразним лицем ані внутрі країни, ані закордонної. Це все не ворожить їй можливостей добути собі становлення великодержави в світі, ані стати провідником західної Європи, до чого Франція вже не раз в історії була покликувана. Нинішній стан може довести до ще дальшого поглиблення прірв поміж обома таборами, що вкінці мусіло б довести до чергової п'ятої революції в Франції продовж останніх 150 років: Франція стратила свій життєвий шлях як провідної нації вже по Великій Французькій Революції та Наполеонській Легенді; і його не відзискає до нині. Чи відзискає та який способом, це загадка найближчих десятиків літ західно-європейської історії.

ВАСИЛЬ ПАЧОВСЬКИЙ

ЗА УКРАЇНУ

(Історична повість, оперта на подіях в Україні 1664 році).

22)

Ще не благословилося на світ — як скрикнули двері, увійшов ротмістр.

— Ясновельможний, по приказу реїментаря Маховського сказано мені провести тебе на місце сповнення присуду — говорив глухо.

— Гетьман підняв голову з гідністю:

— Позволь же мені — прогномів твердо — умерти як християнинові! Пришліть мені православного священника — висповідатися і запричаститися мені Святими Тайнами!

— Не знаю цього! — відказав ротмістр — але я підуспитатись.

Ключ запав знов, ротмістр відійшов. Гетьман припав коліна до долівки і молився до Ісуса, ревно плачучи...

Саме підчас тої розмови у місті зірвалася бурея. Дорогою до замку бігли козаки. Попереду верхи мчався уличами сотник Гурко і кричав на ціле місто:

— Ратуйте, гей, хто в Бога вірує, люди! На замок на того ляхського людюда, того людюжера!

Козаки і міщани вубігали з всіх углів, кожний хапав, що попало і біг узброєний на замок.

Перед Маховським стояв рот-

містр Рембач і предложив просьбу Виговського дати йому священника.

Маховські крикнув на ротмістра, що не сповнив приказу розстріляти, а вислухує якесь жадання в'язня.

— Нашо геретиково сповіді — кричав він — так чи сяк піде до пекла! Сповнити приказ, а то, як вашмосць ще прийде з якими просьбами, то поставлю під мушкет!

Тетеря хоч православний сидів як раб мовчки на такі слова, відвернувся наче не чув поругань Маховського. Ротмістр уклонився і мав відходити, як впаав до світлиці ротмістр Ішенирскі:

— Са, наке реїментаржу! — крикнув — голова зірвалася в цілім місті і жене на замок з козаками — дихо буде!

— Тетеря зірвалася. Маховські вискочив за стола. Заступити браму нашими козаками, не допустити хлопства за час-токі! А ти, псяюхо, лаяв рот-

містра Рембача — чого стоїш? Як уїде геретик смерті — голова не твоя!

Ротмістр шез із кімнати. Тетеря вибіг на подвір'я і затрубів позір. Козаки не спали, кинулись мерщій на збірку проти польської роти, що стояла під тюрмою гетьмана з списками і самопазами. Під ту хвилю вивів ротмістр Рембач на подвір'я гетьмана в'язня. Гетьман був блідий як стіна. Йшов зі скочаними назад руками, ведений польськими жовнірами...

Високе його чоло покрила морщина глибокого горя та резигнації. Схилив неукриту голову, чорні очі загоріли мутним блеском у глибоких западинах, лице змарніло під страшим терпінням послідної ночі. Приведено його на середину подвір'я. Ротмістр дав знак, — провожаті відступили, — гетьман підняв чоло.

— Дай мені священника! — закликав до Маховського, що

як раз прибіг і крикнув до роти: — Чого стоїте? — Стріляйте!

Кільканадцять ручниць випалило. Виговський захитався, кров бризнула йому з грудей: — Остапа мій, Олесью моя!... крикнув і грав на землю. Три кулі устряли йому в груди — а два козаки, що стояли в збірці прискочили до його дарма, що стояв побіч Маховського... Гетьман лежав в крові, побачивши над собою козаків, усміхнувся і прошептав: — Козаки, спасайте Україну! Сірко прийде, виберіть Дорошенка... і застиг йому голос на тім слові... Над душою Нації залопотіла Обида, чорними крилами.

(дальше: оуде).

ЩО ПИШУТЬ?

(3. листа, писаного з Франції до своїх в околиці Нью Йорку).

У НІМЕЦЬКІЙ ПОЛОНІ ІЛИ ЛЮДИ?

Ваш лист приніс мені велику радість, бо як самі знаєте, нахилився дуже далеко від свого рідного села Серафимів, котре я опустив дня 5. травня 1941 р. і до сьогоднішнього дня я перейшов уже велику історію свого нещасного молодого життя. Все докладно не можу Вам описати в одному листі. Опишу Вам дещо коротко: у 1941 р. загнали мене-російське панування до армії служити. Як почалась війна 22-го червня 1941, то на другий день я вже знаходився на полі битви на латвійській границі. Дня 28. липня я дістався в німецький полон й там проживав страшенні муки. Гадав, що я голоду нік не переживу й так я перейшов аж 8 тюрм. Опишу здебільша як було по тюрмах: одна тюрма на латвійській території, що складалася із 80-ти тисяч, там кожного дня умирало з голоду по триста - чотириста людей; розстрілювали, мучили, сам я не знаю, чому у тих німців були такі катівські серця. Ми їли навіть погіблених товаришів — страшний був голод. У 1943 р. забрали мене німці до шпиталю аж до Франції недалеко еспанської границі. Там, у місті Монталбан я довго не робив тому, що як був у тюрмі, то переживав страшенні муки то й за те не хотів їм служити, то із того шпиталю я утік і пристав до Французьких Партизан й так цілий час я воював з французькими добровольцями аж до кінця війни.

По закінченні війни мене звільнили до цивільного стану. Тепер то я працюю як столяр, майстер будівельний й так само є добрий огорожник. Працюю десять годин денно. Однак тутки тепер дуже тяжко жити, бо навіть не остає мені на оплату листів, а то тому, що оплата за границю дорога. Буване так, що не куплю їсти на вечеру й таким способом я є в силі цієї лист оплатити, й вислати. Умію добре говорити по французьки, німецьки, польськи, руски й по болгарськи. Писати таксамо знаю.

Тепер я просив би Вас о словар англійсько - український... З дому довідуюся, що як переходив другий раз фронт на нашій землі, то більше як половина людей зістали забиті, а

Що писала "Свобода" тому 40 років?

22. листопада 1906.

УКРАЇНЦІ В КИЇВСЬКИХ ТЮРМАХ.

У київських тюрмах сидять тепер як політичні в'язні: 85 росіян, 49 українців, 79 жидів, 13 поляків, 2 білорусів і 2 інших народностей. — У деяких російських губерніях настав страшний голод. Це діється після жнив, а що буде взимку?

УКРАЇНСЬКИЙ СЕМИНАР БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

Перед двома роками провінційальний уряд Манітоби в Канаді отворив український семінар, щоб дати спомогу українській молоді покінчити школу і стати учителями. Це мав бути двомовний семінар. Найшлося споре число учнів, але вони вчаться лише по англійськи, учителя української мови нема. Отже як можуть учителі опісля вчити української мови в народних школах, коли самі цієї мови не вчаться? — Ю. Сиротюк.

29. листопада 1906.

"СВОБОДА" ПЕРЕНОСИТЬСЯ ДО НЬО ЙОРКУ.

Наступне число "Свободи", яка досі виходить у Скрантоні, вийде вже в Нью Йорку. Воно появиться десь за місяць, бо треба перенести друкарню й адміністрацію. Нова адреса така: 184 Гудсон Стріт, Нью Йорк. — Українська Книгарня, яка існує вже третій рік у Скрантоні і ширить книжки між українським народом, остає й надалі в тих самих місцях, під звісною адресою. (Наступне число "Свободи" появилось аж 20. грудня 1906 року).

ПРАШАННЯ ЮЛІАНА БАЧИНСЬКОГО.

"Рік уже минув, як прийав я до вас з старого краю, щоб перебуваючи між вами, придивитись вашому життю на чужині, почути саші жалі, ваші радощі і пізнати ваші бажання й думки... Опускаючи вас, я хочу з вами попрощатися... Шерез дякую вам, дорогі країни, за вашу прихильність і щирість, а бажуючи вам усього найліпшого, працюю за цілим серцем. — Юліан Бачинський".

НА "ХЛОПСЬКИЙ ФОНД".

Дня 20. жовтня відбулося в Нью Йорку вічання управителя друкарні "Свободи" Андрія Савки з Юлією Гбур в церкві св. Юрія в Нью Йорку. Звічав молодих о. Чаплинський, співав місцевий хор. Церква була переповнена. По шлюбній церемонії відбулася весільна забава в Чеській Будові на Горі Міста. На "Хлопський Фонд" у Галичині зібрано з цієї нагоди \$30. У забаві взяли участь урядники У. Н. Союзу, редактор "Свободи", д-р Юліан Бачинський і багато гостей навіть з дальших околиць. Серед танців не вгадали українські пісні аж до рана. Між іншими — може перший раз на американській землі — танцювали старокраєву коломийку.

решту, котрі осталися живими, то Росія всіх забрала й повивозила на Сибір, а із Сибіру русских капанів понапроваджували на наші рідні землі. Пропалає наш рідний наріз, аж само серце плаче, бо не знати, коли то це все переміняється. Але я думаю, що прийде та хвиля, що й там засвітить ясне сонце на нашу Золоту Україну! Тоді нам не треба буде покидати свою рідну українську землю!

BUY YOUR
★ **EXTRA SAVINGS** ★
★ **BONDS NOW** ★
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ

Українсько-Американського Гор. Товариства в Алентавн, Па.

В НЕДІЛЮ, 24. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1946 РОКУ

25-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

ЗО СЛІДУЮЧОЮ ПРОГРАМОЮ:

Після великої Служби Божої, поминальне богослуження за всіх померлих членів. Відтак в 2-тій годині пополудні спільний обід всіх членів, а також членів чартеровців. Вчасі обіду будуть проголошені промови про початки організації, а також дуже цікавий звіт з 25-літньої діяльності Товариства. Після обіду забава-баль. Сподіємось, що членство громадно прибуде та що своєю присутністю звеличає це Свято.

Комітет Укр. Амер. Гор. Тов.

НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ ОБ'ЄДНАНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТОВАРИСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЬО ЙОРКУ

в неділю, 24. листопада (Sun. Nov. 24, 1946, 7:30 P. M.)

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

у STUYVESANT HIGH SCHOOL AUDITORIUM, East 15th Street
Between 2nd & 1st Avenues, New York City

ПОЧАТОК У ГОД. 7:30 ВВЕЧІР

Програму виводять: Промовці: Інж. Володимир Коссар з Канади і проф. Л. Добрянський; Молодецький Хор під управою С. Марусевича; солісти: Марія Полянська-Лобанська, сопран і свіжо прибувши з Європи тенор Е. Крук; деклямації: Ева Білик і свіжо прибувши з Європи Галина Зейкан і М. Дикий.

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, ЯКЕ БУЛОБ ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ. А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЕЗПЕЧИТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАСС.

Зорганізовано Пост Ветеранів Українського Роду.

Ветерани українського роду з Американської Армії, уладили організаційне зібрання, дня 10. листопада. Тоді до нашої громади загостив майор М. Дармограй з Філадельфії допомочи при зорганізуванні посту.

Збори отворив о. В. Касків, пояснюючи цілі зборів, а на референта справи покликав майора М. Дармограя. М. Дармограй у довгій промові ясував справу зорганізування ветеранських постів не тільки в Бостоні, але по цілій Америці і вказав на вагу такої організації для помочи народній справі тут і в Європі. По вислуханні цінного реферату, виявилась оживлена дискусія. Забирали голос ветерани: В. Берестецький, М. Оверко, Д. Френчко, П. Шафранський, М. Ярош, Я. Довганчук, Д. Бортник. На різні питання майор М. Дармограй давав вдовольняючі відповіді, а на кінець порадив, щоб вибрати комітет з п'яти членів, до перестудіювання статуту, котрий є прийнятий у стейті Пенсильванія. Потім щойно комітет мав би скликати всіх ветеранів українського роду, оснувати пост і вибрати уряд. Приявні ветерани одногослосно цю пропозицію прийняли, а до комітету ввійшли: В. Берестецький, президент; Д. Френчко, секретар; М. Ярош, Я. Довганчук, М. Дави-скиба, члени. Комітет рішив опроцювати все, і якнайскорше скликати загальні збори.

М. Давишкиба.

БАЛТІМОР, МД.

На працю Українського Конгресового Комітету.

На цілі Укр. Конг. Комітету місцевий комітет зібрав \$115. Гроші переслала касієрка Тетяна Савливіч. Жертви зложили: по \$10: І. Шпатура, П. Семенків; по \$5: Ф. Біленька, Я. Приймак, Т. Дмитрів, Я. Захарків, Я. Семенків, Т. Никула; Т. Качор \$3; по \$2: Я. Захарків, К. Іванович, А. Карпевич, А. Полц, М. Криж, О. Іваневич, Е. Білобран, М. Реннер, І. Малко, А. Смоляк, А. Кахнович, Т. Проданчик, М. Євчук, Т. Боднар, А. Тарас, А. Опар, А. Перрежук, Я. Фаль, М. Керр, Н. Н., Т. Лучинин, Я. Копеляк, С. Кузик, М. Стенг; по \$1: В. Пісь, В. Мороз, А. Ракочий, Ю. Дінко, О. Буковська, Ф. Русин, А. Корчинський, Я. Лорчак, К. Яремча, І. Боднар, Т. Захарчук, П. Емхе, М. Стайнер, Н. Н.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ "СВОБОДИ"

Прохаємо читачів "Свободи", що змінюють свою адресу, вивопнити оцей бюлетень, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 ц. поштовими значками до адміністрації "Свободи". 10 ц. треба доконче залучити на покриття вироблення нової металевої плити.

Ім'я й прізвище _____ Ч. від _____

Стара адреса _____

Нова адреса _____

УВАГА! Елізабет, Н. Дж. і Околиця! УВАГА!

ТОВАРИСТВО ЗАПОРОЖСЬКА СІЧ, ВІД. 234 У. Н. С.

ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 23. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1946.

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

214-216 Fulton Street, Elizabeth, N. J.

Початок в год. 8-мій ввечер. — ВСТУП 75 ЦЕНТІВ.

Цим запрошуємо всіх місцевих і з околиць як старших, так і всю молодіж прибути на цей баль і всі разом весело і красиво забавимося. Музика першої класи БЕМКА і ЇЇГО ОРХЕСТРИ з Ньюарку, а за добру забаву ручить Бальний Комітет.

УВАГА! НЬОАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ В НЬОАРКУ

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ

У НЕДІЛЮ, 24. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER 24, 1946)

В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ

180 WILLIAM STREET, NEWARK, N. J.

Промовляти будуть новоприбувші скитальники.

Віче почнеться в годині 3-тій зполудня.

По скінченню Віча буде

ГАРНА ЗАБАВА

ДЛЯ МОЛОДІ І СТАРШИХ.

Music by OLEY BROTHERS. TICKET for Dance 75c Incl. Tax.

„201 українських Народних Пісень"

Це збірник найкращих наших народних пісень на ліно з словами. Ціна примірника в звичайній оправі \$2.00. Замовлення посилайте на адресу:

"СВОБОДА"

81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ПРОТОКОЛ

з нарад головного виконавчого комітету У. Н. Союзу, які відбулись 9. листопада 1946 року в головній канцелярії У. Н. Союзу, під ч. 81-83 Гренд Стріт, Джерзі Сіті, Н. Дж.

У нарадах взяли участь: головний президент М. Мурашко, заступник головного президента Г. Герман, заступник головного президента Марія Малевич, головний секретар Д. Галичин, головний касієр Р. Слободян.

Головний президент відкрив наради в годині 10. рано, та подав до відома ці справи, які були покладжені від останніх зборів виконавчого комітету, а теж предложив такі справи, що їх треба полагодити на цих зборах. Ці всі справи були такі:

Купно бондів. Закуплено отсі бонди:

Iowa Public Service Co., 2 1/2% for \$50,875.00; Brooklyn Union Gas Co., 2 1/2% for \$103,270.00; California Electric Power Co., 3% for \$52,250.00; Northwestern Public Service Co., 3% for \$76,218.75; Pacific Telephone and Telegraph Co., 2 1/2% for \$61,950.00; Pacific Gas Electric Co., 2 1/2% for \$50,250.00; El Paso Electric Co., 2 1/2% for \$50,437.50; Dominion of Canada 3% for \$36,706.25.

Моргеджі. Рішено інвестувати на перший моргедж суму \$2,500 на реальність під ч. 2303 Гавард евеню, Віндзор, Онт.; суму \$4,000 на реальність під ч. 141-143 Бейвю, евеню, Джерзі Сіті, Н. Дж.; суму \$2,750 на реальність під ч. 204 Вірджінія евеню, Джерзі Сіті, Н. Дж.

На цьому вичерпано програму нарад і головний президент закрив збори в годині 1.30 пополудні.

Д. Галичин, гол. секретар У.Н. Союзу.

УВАГА! Бруклін, Н. Я. і Околиця! УВАГА!
ЗАХОДОМ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛЬНИХ ТОВАРИСТВ І ПАРОХІЙ

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В УКРАЇНСЬКІМ НАЦІОНАЛЬНІМ ДОМІ

216-218 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

В НЕДІЛЮ, 24-го ЛИСТОПАДА 1946.

Початок в 5-тій годині пополудні. — Вступ вільний.

Шановні Громадяни! Обов'язком кожного свідомого українця та українки прибути на це народне свято та віддати пошану героям, які все віддали, за волю свого народу.

Головну промову виголосить гість, який на днях прибув з Європи.

Комітет Центр. Комітету.

УВАГА! ТРЕНТОН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Старанням Укр. Православної Церкви Пресв. Тройці в Трентон, Н. Дж.

ПРИВІТ

ЖОВНІРАМ — ВЕТЕРАНАМ

В НЕДІЛЮ, 24. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1946 РОКУ

ПРОГРАМА СВЯТА: Точно в 4-тій годині пополудні відправиться молитва до Пресв. Тройці за злочинців померлих жовнів, а опісля Панахида за двох погіблених жовнів з нашої громади. Панахида відслужать Всі о. Галицький, Буката і місцевий парох, при співучасті Жовнів Ветеранів. Опісля на церковній галі під ч. 824 Adeline St. спільний обід. Після обіду до жовнів промовить український мови Всі о. Галицький, а в американській мові Всі о. Буката. По обіді, себто 7:30 забав. Для Жовнів-Ветеранів вступ вільний. Проситись як місцевих так і позамісцевих українців приїхати і гідно привітати Ветеранів.

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ.

НЬОАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! — УВАГА!

Старанням Укр. Пресвітерської Громади

відбудеться

ЛИСТОПАДОВИЙ КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, 24. ЛИСТОПАДА-Nov. 1946

В УКРАЇНСЬКІЙ СІЧОВІЙ САЛІ

508 18th Avenue, Newark, N. J.

Початок в годині 7-мій ввечер.

ВСТУП 65 ЦЕНТІВ.

Програму концерту виконують церковний хор під управою п. Ю. Кириченка й солісти. Святочний реферат виголосить п-на Галина Зейкан, учасниця визвольних змагань нашого народу, яка шойно приїхала до Америки з європейської скитальщини.

Громадяни! Приходіть на це національне свято, разом із нами шануйте славетний Листопадівий Чин та віддайте пошану борцям, що принесли себе в жертву за волю українського народу.

Комітет.

УВАГА! НЬОАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА

675 С. 19-та вулиця

улаштує

ЗАПУСТИ-БЕНКЕТ

ПОДЯКИ

У НЕДІЛЮ, 24. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER 24, 1946)

ПОРЯДОК СВЯТА:

Рано в годині 11-тій Свята Служба Божа, яку відправить о. В. Клодницький. Буде виголошена відповідна до свята проповідь.

Початок Бенкету година 5-та. Бенкет буде тривати до години 7-мої. Відповідні промови будуть виголошені українською й англійською мовами.

Від години 7-мої до 11:30 танці при добірній оркестрі П. Бемка.

ВСІХ ГРОМАДЯН ДОБРОЇ ВОЛІ ЗАПРОШУЄ КОМІТЕТ.

ПРАЦЯ ДЛЯ ЖІНОК І МУЩИН — WANT ADS

Classified Department — Bergen 4-0237 — BR 4-0542

МУЖЧИН — ЖІНОК

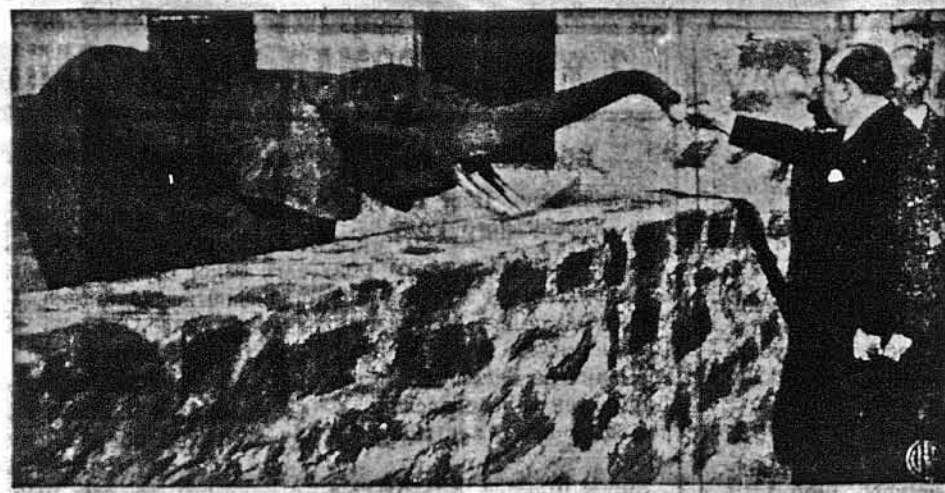
ФІНІШЕРОК

Досвідчений. Постійна праця.
ДОБРА ПЛАТЯ
Юніна, 35-годинний тиждень.
REX COAT CORP.
934 MAIN AVE., CLIFTON, N. J.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ОПЕРАТОРС

Досвідчених. Стала праця.
ДОБРА ПЛАТЯ
Юніна, 35-годинний тиждень.
REX COAT CORP.
934 MAIN AVE., CLIFTON, N. J.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР В ЗООЛОГІЧНОМУ ГОРОДІ. — Президент Генеральної Асамблеї Об'єднаних Держав, Пол-Анрі Спаак, що є теж і бельгійським міністром справ закордонних, знайшов-вільну хвилину, щоб покінути нарані в О.Д. та зайти до зоологічного городу в Бронкс, щоб повітати одного з трьох слонів, що їх пожертвував бельгійський уряд Нью-Йоркові. Слоні походять з Бельгійського Конго.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПАМ'ЯТІ ОДНОГО З НАШИХ ЗВЧАЙНИХ, ШИРИХ І ПАТРИСТИЧНИХ РОБІТНИКІВ.

Рік за роком відходять від нас у щораз більшому числі старі, народні працівники, оті прості робітники, що поза працею у фабриках будували по наших громадах церкви, народні доми, клуби, читальні та втіляли наших людей в народні організації, жертви збирання, концерти і віча влаштовували, і так далі і так далі.

Сумні ці вісті, що доносять нам, що ось цього чи другого такого робітника, у тій чи іншій громаді, відправили вже на вічний спочинок. Такою вісткою була і та, в якій п. Олександра Козак з Мінеаполіс, Мінн., доніс про смерть б. п. Онуфрія Шабатура, члена 385 відділу У. Н. Союзу.

Покійного я знав добре, перебуваючи в Мінеаполіс декілька років. Як я прибув до цієї громади, то не міг здибати вийти, що вона так далеко від українських осередків, а так добре організована. Я побачив гарну церкву з парохіальним домом та великою площею, де літом сходились наші люди. Я почув гарний церковний хор, що виступав на наших концертах, а теж перед американцями, яким управляв уже покійний Микола Костенко. Тов. Запорозька Січ, до якого належав б. п. О. Шабатура, була одним з найбільших відділів. Покійний був одним з основників тогоського, про що згадує. Завсідни займав якісь уряди, співав у хорі, грав в аматорських виставах. Дбав, щоб були українські книжки в міській читальні, та щоб вона передплачувала українські газети і так і до нинішнього дня. Причинився багато до цього, щоб громада набула великого будинку, що належав до огневої сторожі й переробила його на „Дім Просвіти“, де відбуваються віча і народні свята і де є бібліотека. Покійний був звичайним зарібником. Тяжко працював, але ніколи не відмовився від ніякої жертви на народно чи церковну справу. Не тільки сам давав, але ще по хатах ходив і збирав жертви. Був веселою вдачею й добрим бесідником. В громаді його любили і поважали. Дав і за своє рідне село Почаїв в золочівському повіті і послав йому допомогу для Читальні „Просвіти“ і Тов. „Січ“. Сам читав багато й пренумерував українські газети, що виходили в Америці й в старім краю. А як любив „Свободу“, то пізнав теж і по тім, що перед самою смертю за нею побивався і піддержу-

вав її пресову кампанію. Був завзятим і щирим Союзовцем і був вибраний делегатом на три головні конвенції У. Н. Союзу.

На весні цього року, відвідаючи Мінеаполіс, вступив я до церкви на Службу Божу. Чуя, як читає „Апостола“ Покійний, а молодий, тут роджений, о. Богдан Олесь благовісвешнього, щоб допомогти українському народові скинути кайдани. Вождю з церкви і бачу, як Покійний уже продає між людьми книжочки на дохід — українським скитальцям. Уже з цього, про що згадує, видно, що Покійний був одним з тих, що кляли основи під наше тутешнє народне життя. Згадаймо за таких — бодай по смерті!

Іосиф Литвин,
Ембрідж, Па.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Довом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і від якого члена є дана особа.

ГРУПА: ЛИСТИ ДО:

4100. Онуфій Олексій з села Базалія від Тарасюк Матвія.
4101. Петрів з с. Кучерявіч, Камінка Струмилова, від Петрів Ольги.
4102. Кароль Марії Андріїв-на і Кузьма Дем'янович з Білорусі від Курасюк Якова.
4103. а) Вербицький Ілька Григорович від Гентюк М.
4103. б) Малко Анни, Гупало Марії від Гентюк Кмити.
4104. Буній Михайла і Олександри від Буній Олександра з Надвірної.
4105. Коненчук Степана з с. Глушанин, Здобувів, від Коненчук Григорія.
4106. Гойдало Івана і Петра, Мішуна Евфима, Кравець Семена, Черній Дем'яна, Денег Кипріяна з с. Лопушно від Огіньського Івана.
4107. Наконечна Меланії і Володимира з с. Мартинів Новий, Рогатин, від Навроцький Петра.
4109. Бориско Михайла і Анни з с. Полянська, Любачів, від Клишко Дмитра.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ ТА ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВАТА

ШИФКАРТИ - ПОДОРОЖНІ ДОКУМЕНТИ

Продати різних бізнесів, домів, фарм, та різного роду аскурацій

WESSON & BARTKIW

Steamship Agency

ПЕТРО БАРТКІВ

REAL ESTATE & INSURANCE BROKER, NOTARY PUBLIC

309 East 14th Street New York 3, N. Y.

Telephone: ALgonquin 4-8254

СТІННИ КАЛЕНДАРІ

НА 1947 РІК

з дуже гарними кольоровими картинками і українським календарієм, на твердому папері величини 9 1/2 x 15 1/2

Ціна 25 центів один.

Ось такі ОБРАЗКИ:

СВЯТА РОДИНА
МАТИ БОЖА НЕУСТАЙНОЇ ПОМОЧІ
ЗИМОВИЙ ВІД
САЛКОВА ПРОГУЛЬКА
ЧУДОВИЙ ВІД ФАРМИ

Замовлення слати до:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою.

ТАРЗАН, ч. 1488 Перегони за життя.

Коли штилет почав спускатися вділ, малпочодів підняв свої ноги вгору...

...і викинув сторожа понад голову візника на перестрашені коні.

Коли перестрашені коні сполошилися, Тарзан вскочив на хребет одного коня...

...і пігнав верхом до гірської твердині Кайда. „Женіть за ним!“ крикнув ватажок. Миттю ціла банда почала гнати за самотнім вершиником.

РАДІО

БУДЕ ПЕРЕДАНА В ПІТ-БУРГУ ЧЕРЕЗ РАДІО УКРАЇНСЬКА СЛУЖБА БОЖА.

Український Хор при українській греко-кат. Церкві св. Юрія в Норт Сайд Питебург співатиме підчас Служби Божої в римо-кат. Церкві св. Патрика в День Подяки (Thanksgiving). Хором проведитиме диригент п. Іван Корбенький. Службу Божу відправить о. Петро Понятинський, а передаватиме її радіома година о. Дакса з стайці WJAS, година 8.15 рано.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ“.

УКРАЇНСЬКІ СТІННИ КАЛЕНДАРІ НА 1947 РІК

- У гарних кольорах
- Календарієм друковане українською мовою
- Свята означені чітким червоним друк

Ціна 30 ц. один

На С. О. Д. не висилаємо. Належитість треба послати разом із замовленням.

- Тарас Шевченко — Кобзар
- Засвітили козачий
- Зимовий вид
- Діти баляться
- Лінійка
- Американський прапор
- Олень над водою
- Христос добрий пастир
- Серце Ісуса Христа
- Діти, що їх ангел стереже
- Пречиста Діва Марія
- Серце Пресвятої Діви Марії
- Білий Росс — американський прапор
- Тайна вечеря
- Матір Божу Неустайної Помочі
- Свята Родина
- Свята Родина
- Слава во вшанування Бог
- Молода українка
- Вічний пасе віщі
- Українські козаки вертаються з полону
- Ой післяда мене мати до керниченьки
- Ромашка Твоє, Христе Боже наш!
- Ангели вихають Ісуса Христа
- Святе семейство
- Христос у Храмі
- Свята Тереса
- Котик і Жулик
- Фарма. Діти годують качки
- Хлопчик грає на сопілці, пташки прислухаються, а заці і криляки танцюють
- Хата, довкола діти
- Вашингтон і А. Линколн
- Діти збирають ягоди, ангел стереже
- Діти їдять на синах у зимову пору
- Гарний вид фарми
- Дівчинка дивиться на пташку, кормить її
- Діти вихають на прогулянку
- Дитина в яліску, ангел охороняє
- Гарний вид фарми. Діти, кури, свині, пс

Замовлення слати на адресу:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

ПОШУКУЮТЬ

ОЛЕКСАНДРА МАРГАС, з дому Ладарів села Глибочицького, 30-річний, шкільний вчитель, якого жене Тарас з донькою Галиною. Хто про них знає або вони самі, хай пише:

ALEXANDRA MARGAS

c/o Banit

200 Columbia Ave., Irvington, N. J.

УКРАЇНЦІ В IRVINGTON, N. J. І ОКОЛИЦІ

Купуйте в українським стилі білий плазмовою COLUMBIA DRY GOODS SHOP 835 — 18th Ave., Irvington, N. J. Продаємо бавовну і даємо безплатно інструкції для гачкування і плетіння. Аністасія Соколовська, власниця.

БОЛІНІТ

Рані на ногах, опухлі ноги, набряклі м'язи, бодіючі ноги, набряклі (запалення жил), напухлі або болісні коліна чи кісточки і ревматичні ноги усамно лікуємо новими європейськими методами без операцій. Лікуємо згубними ліками і котини.

Офісові години: в понед. і четвер. від 1. до 8. веч.; вівторки і п'ятниці від 1. до 6. веч.; в сер. від 1. до 5. веч.; в суб. від 12 до 4. поп. В нед. і свята немає уряд. годин.

Dr. L. A. BENLA
320 W. 86 St., New York City
Балзко Бродвей.
ENdicut 2-9178
СПЕЦІАЛІСТ В БОЛІНІТ.

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE,
IRVINGTON, N. J.
Phone: BR 4-1400

НЕ ВИДАВАНТЕ ЗАБІГАТО

Завжди ШАДІТЬ дещо з вашого забезпечення. Ми укладимо прекрасні ПІЛІГІ ПОХОРОН за \$150.00 у випадку смерті в родині чи друзі

KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребельний заклад в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4648

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

66 ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J.

Phone BR 4-6763

ELIZABETH, N. J.

225 WEST JERSEY STREET Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

завжди погребельно за \$150.00

Обслуга НАКРАПІВА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 4th St., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОНКС, БРОКЛІН, НЬЮ-Йорк і ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

TEL: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

TEL: MEtrose 5-4577